

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

DR TADEUSZ BIAŁEK

PREZES

Warszawa, 24 września 2024 r.

**Pani
Agnieszka Majewska
Rzecznik Małych i Średnich
Przedsiębiorców**

Szanowna Pani Rzecznik,

w odpowiedzi na pismo WPL.207.2024.TO uprzejmie informujemy, że sektor bankowy jest zaangażowany w pomoc poszkodowanym w wyniku powodzi, która miała miejsce w ostatnim czasie na terenach południowej i południowo-zachodniej części Rzeczypospolitej Polskiej.

Banki które uczestniczą w systemie pomocy klęskowej, w ramach współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), mogą zaoferować preferencyjne kredyty z linii K01 i K02, które są dedykowane rolnikom i firmom agro, dotkniętym skutkami klęsk żywiołowych. Kredyty mogą zostać przeznaczone na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez m.in. grad, deszcz nawalny, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę. Linia K01 to linia inwestycyjna, K02 – obrotowa. To szansa dla sektora agro na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej na odbudowę po powodzi. Kredyty mogą zostać udzielone w terminie 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu oszacowania szkód przez przedstawicieli gminy.

Kwota Kredytu z linii K01 nie może przekroczyć wysokości szkód w środkach trwałych poniesionych bezpośrednio w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, oszacowanej przez Komisję powołaną przez wojewodę, oraz wynosić więcej niż:

- 5 mln zł dla podmiotu, który korzysta z kredytów zaciągniętych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych, w tym w gospodarstwach prowadzących chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych;

- 8 mln zł dla podmiotu, który korzysta z kredytów zaciągniętych na wznowienie produkcji w działach specjalnych produkcji rolnej.

Kwota kredytu z linii K02 nie może przekroczyć wysokości szkód w uprawach rolnych lub zwierzętach gospodarskich, tj. nie może przekroczyć kwoty obniżenia dochodu zwiększonej o koszty poniesione z powodu niekorzystnego zjawiska atmosferycznego oraz zmniejszonej o koszty nieponiesione ze względu na niekorzystne zjawisko atmosferyczne oraz wynosić więcej niż:

- 5 mln zł dla podmiotu, który korzysta z kredytów zaciągniętych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych, w tym w gospodarstwach prowadzących chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych;
- 8 mln zł dla podmiotu, który korzysta z kredytów zaciągniętych na wznowienie produkcji w działach specjalnych produkcji rolnej.

Kredyty te są preferencyjnie oprocentowane i mają na celu szybkie przywrócenie normalnego funkcjonowania gospodarstw i firm, które znalazły się w trudnej sytuacji. Oprocentowanie takich kredytów jest częściowo pokrywane przez ARiMR, co znacząco obniża koszty finansowe dla beneficjentów (oprocentowanie płatne przez kredytobiorcę w wysokości nawet 0,5 proc. w przypadku posiadanego ubezpieczenia w dniu wystąpienia szkód, resztę dopłaca ARiMR).

Więcej szczegółów, w tym wykaz banków współpracujących z ARiMR znajduje się pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/arimr/1-kredyty-preferencyjne>

Jednocześnie, obowiązujące zasady udzielania kredytów w ramach pozostałych preferencyjnych linii kredytowych ARiMR zawierają rozwiązania, które mogą być stosowane w przypadkach, gdzie zgłaszane przez producentów rolnych trudności z terminową spłatą kredytów są skutkiem m.in. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Rozwiązania te obejmują w szczególności możliwość:

- zastosowania prolongaty spłaty rat kapitału i odsetek,
- wydłużenia okresu kredytowania, o ile nie zostanie przy tym przekroczony maksymalny okres kredytowania właściwy dla danej linii kredytowej,
- dla większości kredytów udzielonych do dnia 31.12.2014 r. – wydłużenia okresu kredytowania o nie więcej niż 3 lata ponad ww. maksymalny okres kredytowania w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytu.

Dodatkowo, Związek Banków Polskich wystąpił do Ministra Rozwoju i Technologii, Krzysztofa Paszyka o odblokowanie w Ustawie z 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi możliwości udziału banków, przede wszystkim spółdzielczych, w dystrybucji pomocy finansowej (pożyczek powodziowych) do mikro i małych przedsiębiorców (obecnie zgodnie z Ustawą takie pożyczki mogą być udzielane wyłącznie przez fundusze pożyczkowe). W załączeniu przesyłamy skan przedmiotowego pisma.

Niezależnie od powyższych działań, analogiczne jak w przypadku pandemii Covid-19, pracujemy nad jednolitym stanowiskiem sektora bankowego – moratorium kredytowym dla osób fizycznych, mikro, małych i średnich przedsiębiorców i rolników dotkniętych powodzią w 2024 r.

Proponowane przez ZBP wsparcie będzie miało - podobnie jak pomoc rządowa - zakres ograniczony do podmiotów z obszarów dotkniętych powodzią, wskazanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na obszarze części województwa dolnośląskiego, opolskiego oraz śląskiego. Instrumenty pomocowe, przewidziane w moratorium będą obejmować odroczenia spłat produktów kredytowych (kredyty hipoteczne i konsumenckie), a także produktów faktoringowych i leasingowych.

W sprawie ewentualnych pytań proszę o kontakt z p. Arkadiuszem Lewickim, Dyrektorem Zespołu ZBP ds. Programów Publicznych i Środowisk Gospodarczych, mail: Arkadiusz.Lewicki@zbp.pl, tel. [693 459 595](tel:693459595).

Z wyrazami szacunku,

PREZYDENT
ZWIĄZKU
DORADCTWA BANKOWEGO

Zał. Pismo ZBP do MRiT o nowelizację Ustawy powodziowej z 2011 r.

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

DR TADEUSZ BIAŁEK

PREZES

Warszawa, 17 września 2024 r.

**Pan
Krzysztof Paszyk
Minister Rozwoju i Technologii**

Dot.: nowelizacji Ustawy z 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi – w aspekcie dotyczącym pomocy przedsiębiorcom

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z trwającą klęską powodziową w Polsce po pierwsze pragniemy podziękować za już podjęte przez Pana Ministra i podległe Panu instytucje działania ws. likwidacji skutków powodzi i zadeklarować gotowość współpracy w działaniach podejmowanych w tej sprawie.

Ostatnie powodzie, które nawiedziły południową Polskę, już przyniosły wiele strat i zniszczeń, zarówno w gospodarstwach rolnych, jak i w lokalnych przedsiębiorstwach, także w bankach spółdzielczych i w oddziałach banków komercyjnych. Mimo to sektor bankowy stara się nieprzerwanie dostarczać usług obywatelom, jednocześnie angażując w pomoc humanitarną.

Pojawiają się już także sygnały od przedsiębiorców dotkniętych powodzią o oczekiwanym wsparciu instytucji finansowych, aby pozwolić im **czasowo zawiesić spłatę zobowiązań**, a później jak najszybciej pomóc powrócić do aktywności gospodarczej. Banki tu albo już stosują albo planują zastosować dla kredytobiorców, różnego rodzaju mechanizmy karencyjne w tym trudnym czasie. Regulacje bankowe nie pozwalają tu na dowolność. Związek Banków Polskich prowadzi obecnie konsultacje z organami nadzoru bankowego i unijnego ws dopuszczalnych form pomocy. Deklarujemy współpracę z Panem Ministrem i w tym zakresie aby uspołnić komunikację do sektora przedsiębiorstw w tej sprawie.

Innym oczekiwaniem poszkodowanych (szczególnie najmniejszych) przedsiębiorców jest zaś **dostępność specjalnego (klęskowego) finansowania na utrzymanie płynności finansowej, usunięcie szkód w budynkach, czy rzeczowych aktywach trwałych lub obrotowych oraz na ponowny rozruch przedsiębiorstwa**. Takie instrumenty pomocowe są aktualnie dostępne dla rolników i przedsiębiorców agrobiznesowych. Nie ma zaś takiego wsparcia dla polskich mikroprzedsiębiorców,

zaś ustawa która stwarza ramy ku takiej pomocy jest przestarzała i bez klęskowego zabezpieczenia budżetowego na ten rok. W związku z tym

Proponujemy:

- **przeznaczyć cn. 2 mld zł na umarzalne pożyczki dla mikro i małych przedsiębiorców na terenach dotkniętym powodzią. (Dokładne oszacowanie strat i potrzeb budżetowych nastąpiłoby po ustąpieniu zalania).**
- **odblokować w Ustawie z 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi możliwość udziału banków, przede wszystkim spółdzielczych, w dystrybucji pomocy finansowej (pożyczek powodziowych) do mikro i małych przedsiębiorców.**

Uzasadnienie:

Zmiany klimatyczne będą powodowały coraz częstsze anomalie, skutkujące klęskami żywiołowymi. Jest to jedno z ryzyk, które dynamicznie rośnie i kosztuje coraz drożej wszystkich, także sektor bankowy. Banki jednak aktywnie uczestniczą już w klęskowym agro-systemie pomocowym. W samym tylko bieżącym roku (do 9 września) banki udzieliły 227 mln zł kredytu klęskowego. W ostatnich latach banki reagowały już każdego roku. Udzielono w efekcie łącznie 1,2 mln poszkodowanym prawie 15 mld zł kredytu klęskowego. Ponad 90% tej pomocy udzielają banki spółdzielcze. Podobnie banki sprawdziły się wielokrotnie, jako sojusznicy państwa w niesieniu pomocy przedsiębiorcom. To banki były filarem wsparcia w czasie klęski pandemii Sars-COVID19, obsługując setki tysięcy mikro, małych i średnich przedsiębiorców i dystrybuując miliardy pomocy publicznej. Banki też były podstawowym wsparciem sektora publicznego w czasie wojny w Ukrainie- zarówno podczas kryzysu uchodźczego w 2022 r. , jak i później, kiedy trzeba było wesprzeć polskie formy dotknięte tym kryzysem.

Regulator w 2011 r. stworzył system pomocowy dla mikro i małych przedsiębiorców, ustanawiając monopol funduszy pożyczkowych. Brak racjonalnego uzasadnienia dla utrzymania takiego stanu, w szczególności po ostatnich latach pozytywnych doświadczeń z bankami. Proponuje się rozszerzenie katalogu o banki, bez eliminowania z niego funduszy pożyczkowych. Konkurencja jest zawsze pożądana. W interesie przedsiębiorców oraz Rządu jest transparentne, konkurencyjne i jak najszybsze dostarczenie pomocy potrzebującym. Najlepiej aby uczyniły to sprawdzone, bezpieczne i łatwo dostępne dla przedsiębiorcy instytucje finansowe.

Z powrotem

PREZIS PRAWOZNAWSTWA
DR TAJTUSZ BIAŁEK